

"AB'de bizim gibi stopajla vergi toplayan ülke yok"

● İSTANBUL - DÜNYA

Türkiye'de stopaj ile vergilendirmenin esas alındığına ve bunun da vergide adaleti sağlamak yerine daha çok bozmaya yönelik bir sonuç yarattığına dikkat çekildi. Türkiye'nin bu sistemi en fazla kullanan ülkelerden biri olduğuna işaret edilirken Avrupa Birliği ülkeleri arasında menkul kıymetlerden stopaj kesintisi uygulamasının olmadığına dikkat çekildi. Kayıtdışı kayda almaya yönelik değerlendirmelerin de yıllardır yapıldığı hatırlatıldı.

İstanbul Ticaret Odası ve Gelirler Kontrolörleri Derneği tarafından düzenlenen "Para ve Sermaye Piyasası Yatırım Araçlarının Değerlendirilmesi" konulu toplantıda Türkiye'nin vergi sistemi tartışıldı. Gelirler Kontrolörleri Derneği Başkanı Burhan Düz, DÜNYA Gazetesi yazarı ve Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Veysi Seviğ, Vergi Sorunları Dergisi Genel Yayın Yönetmeni Serbülent Bayrak ve Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kurumlar Birliği Genel Sekreteri İlkay Arıkan, vergi gelir yapısında son yıllarda olumsuz yöndeki degi-

şimine işaret ederek, verginin doğrudan sağlanmasının önemine değindi. Kayıtdışının kayda alınmasına yönelik yıllardır açıklanan beyanlara rağmen, arzu edilir bir gelişme sağlanamadığı belirtildi.

Gelirler Kontrolörleri Derneği Başkanı Burhan Düz, gelirler kontrolörlerinin 2005 yılında bankalardaki yüksek tutarlı hesap hareketleriyle menkul kıymet gelirleri ve gayrimenkul gelirleri üzerinde Türkiye çapında kapsamlı bir vergi incelemesi yürüttüklerini, inceleme sonucunda 30 milyar YTL matrah farkı tespit edildiğini açıkladı. Düz, tespit edilen bu rakamın Türkiye'de bugüne kadar tespit edilen en büyük matrah farkı olduğunu vurguladı.

Düz, kamu harcamalarının finansmanının vergiyle sağlanması zorunluluğu ve kayıtdışı ekonominin büyüklüğü nedeniyle dolaysız vergilerden dolayı vergilere kayış yaşandığını kaydetti.

Para ve sermaye piyasalarının vergilendirilmesinde yatırımcıların davranış biçimlerine dikkat edilmesi gerektiğini belirten Düz, iç tasarruflara önemli ölçüde ihtiyaç duyulan ül-

kemizde vergi politikasının para ve sermaye piyasalarının gelişmesine katkıda bulunacak şekilde oluşturulmasının büyük önem taşıdığını kaydetti.

DÜNYA Gazetesi yazarı ve Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Veysi Seviğ de, Türkiye'de stopaj ile vergilendirmenin esas alındığını ve 2006'da bu yöntemle vergi toplamaya devam edileceğini vurguladı. Seviğ, spotajın sağlıklı bir sistem olmadığını, Türkiye'nin bu sistemi en fazla kullanan ülkelerden biri olduğuna işaret etti.

Tasarrufların vergilendirilmesine de değinen Seviğ, "Bir kişinin kristalize hale gelmiş ve vergisini ödemiş kazancını değerlendirdiği alandan sağladığı gelirini dozunu aşacak şekilde vergilendirirseniz, kişi parasını o tarafa yatırmak yerine spekülasyon ya da verginin hafif olduğu alana kaydırma eğilimi gösterir. Bu konuya dikkat etmek gerekir" dedi.

Menkul kıymet yatırım fonlarının yüzde 15 spotaja tabi tutulduğunu vurgulayan Seviğ, AB'de menkul kıymet yatırım fonlarını spotaja tabi tutan hiçbir ülke olmadığını kaydetti.

Türkiye'nin bir taraftan finansman, tasarruf

açığı çekerken, diğer taraftan tasarrufların değerlendirilmesinden elde edilecek gelirin vergilendirmesinde istikrar sağlayamayan bir ülke olduğuna dikkat çeken Seviğ, tasarrufun özendirilmesi gerektiğini söyledi.

Vergi Sorunları Dergisi Genel Yayın Yönetmeni Serbülent Bayrak da, 1 Ocak 2006'da menkul değerlerin vergilendirilmesinde yeni bir döneme girildiğini belirterek, 5281 sayılı yasaya eklenen geçici 67. maddenin 10 yıl uygulamada kalacağını söyledi. Yeni düzenlemede artık yatırım araçlarından elde edilen gelirden yüzde 15 vergi alınacağını kaydeden Bayrak, ödenecek verginin ise yatırım aracının gelirini sağlayan kurum ve kuruluşlarca ödeneceğini, yatırımcılara beyanname zorunluluğunun kalktığını dile getirdi.

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kurumlar Birliği Genel Sekreteri İlkay Arıkan ise Türkiye'de sermaye birikiminin az, tasarruf düzeyinin düşük ve verimsiz alanlara yapıldığını söyledi. Mali sektörün büyütülmesi ve derinleştirilmesi gerektiğini belirten Arıkan, burada en önemli teşviğin vergi sistemi olacağını dile getirdi.